

Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek

Begroting 2024

Herziene begroting 2023

Meerjarenraming 2024-2027

Inhoud

1.	Voorwoord.....	4
2.	Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2024 – 2027	5
2.1.	Structuurwijziging.....	5
2.2.	Algemene kaders en uitgangspunten	5
3.	Begrotingswijziging 2023	8
3.1.	Structuurwijziging.....	8
3.2.	Actualisering 2023.....	9
4.	Beleidsbegroting	11
4.1.	Programmaplan	11
4.2.	Module A 'Wet sociale werkvoorziening'	12
4.2.1.	Wat willen we bereiken?	12
4.2.2.	Wat gaan we daarvoor doen?.....	12
4.2.3.	Wat mag het kosten?.....	13
4.3.	Module B 'Participatie-voorziening nieuw-beschut werken'	15
4.3.1.	Wat willen we bereiken?	15
4.3.2.	Wat gaan we daarvoor doen?.....	15
4.3.3.	Wat mag het kosten?.....	16
4.4.	Module C 'Re-integratie'.....	18
4.4.1.	Wat willen we bereiken?	18
4.4.2.	Wat gaan we daarvoor doen?.....	18
4.4.3.	Wat mag het kosten?.....	19
4.5.	Programma 'Overhead'.....	21
4.5.1.	Overzicht van de kosten van overhead.....	21
5.	Paragrafen	22
5.1.	Inleiding.....	22
5.2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	22
5.3.	Onderhoud kapitaalgoederen	23
5.4.	Financiering	23
5.5.	Bedrijfsvoering	24
5.6.	Verbonden partijen	25
6.	Financiële begroting.....	26
6.1.	Overzicht van baten en lasten.....	26
6.2.	Uiteenzetting van de financiële positie.....	27
6.2.1.	Geprognosticeerde balans.....	27
6.2.2.	Investeringen.....	28

6.2.3.	Financiering	28
6.2.4.	Reserves	28
6.2.5.	Voorzieningen	29
6.2.6.	EMU-saldo	29
6.2.7.	Overzicht per taakveld	29
7.	Bijlage 1: Bijdragen per gemeente.....	31

1. Voorwoord

Ruim een jaar na de integratie kijken wij in veel opzichten tevreden terug op het eerste volledige jaar als Provalu. Alle veranderingen die zijn, maar ook nog steeds worden doorgevoerd, vragen veel van de medewerkers. De beoogde kortere lijnen in samenwerking en communicatie zijn er echter en er wordt nog steeds hard gewerkt aan verbeteringen in de werkprocessen en het moderniseren van de organisatie. En niet onbelangrijk: de sfeer waarin dit gaat is positief, mooi om te constateren na zo'n veranderproces waarin twee organisaties samen als één nieuw bedrijf verder gaan.

Tegelijkertijd is er nog veel werk aan de winkel.

Vanaf 2022 zijn wij gestart met het project 'Sturing en Samenwerking GrKDB'. Hierin wordt door bestuur, gemeentelijke directies en (financiële) beleidsafdelingen samen met de uitvoering in de GrKDB-regio samengewerkt aan verbeterde afspraken voor de toekomst. Deze laten zich op velerlei vlakken zien en gaat uitmonden in een helder toekomstbeeld voor de uitvoeringsorganisatie Provalu, inzichtelijk gemaakt door duidelijke kaders en afspraken over ieders taken en rollen en gezamenlijke prestatie-indicatoren. Rapportages en financiële documenten worden zo samengesteld dat voor alle gremia het gewenste inzicht wordt gegeven in de cijfers en resultaten. Onder begeleiding van een tweetal externe projectleiders wordt hier gezamenlijk aan gewerkt en het geheel is gepland in de zomer van 2023 te zijn afgerond.

Als onderdeel van het project is ook de wijze van begroten aangepast en de begroting van de Gemeenschappelijk regeling Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB) over 2024 heeft dan ook een geheel andere opzet dan u tot op heden gewend bent. Noodzakelijk gezien alle veranderingen die de Participatiewet met zich brengt: nieuwe verhoudingen in aantallen van diverse doelgroepen binnen de organisatie met andere begeleidingsvragen, gewijzigde samenstelling van de gemeentelijke budgetten en de financiële gevolgen hiervan. Optimale transparantie in hoe de geldstromen lopen in relatie tot de diverse opdrachten uit de Participatiewet is daarmee meer dan ooit een must. De huidige begroting biedt dit inzicht en kan dan ook gezien worden als een flinke stap voorwaarts. Het bijzondere aan deze begroting is, dat het bepalen van de structuur en opbouw ervan voortkomt uit een goede samenwerking tussen gemeenten, gemeenschappelijke regeling en een externe projectleider. Dank dus aan allen die hieraan hebben gewerkt!

Inhoudelijk laat de begroting zien dat alle veranderingen in het sociaal domein steeds meer impact hebben. Verhoudingen in de diverse doelgroepen die werken en worden begeleid binnen de GrKDB, veranderen steeds meer, hetgeen duidelijk invloed heeft op de financiën. De meest recente ontwikkelingen rondom onder meer de gestegen energieprijzen en inflatie vragen de aandacht. Dit geldt voor de organisatie, maar zeker ook voor onze medewerkers en werkzoekenden, waarvan voor velen de lasten steeds lastiger te dragen zijn. Het belang van een goede toekomstvisie laat zich ook in dat perspectief zien: een toekomstbestendige infrastructuur voor werk, ontwikkeling en re-integratie in onze regio blijft noodzakelijk om ieder de ondersteuning en kansen te bieden waar nodig. Want werk betekent een inkomen, structuur, ritme, zekerheden en sociaal contact en dat perspectief hoort iedereen toe te komen.

Rinco Knoop, directeur

2. Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2024 – 2027

2.1. Structuurwijziging

De nieuwe structuur van de begroting van 2024 volgt uit de constatering dat de structuur van de begroting die eerder werd gehanteerd onvoldoende inzicht gaf in de resultaten van de bedrijfsvoering per doelgroep (Wet sociale werkvoorziening, Participatie-voorziening beschut werken en Re-integratie) en onvoldoende basis gaf voor het maken van beleidsmatige keuzes. De nieuwe structuur komt hier beter aan tegemoet. De belangrijkste verbeteringen die met de nieuwe structuur worden gerealiseerd zijn:

- Het inzicht geven in hoe de omvang van de verschillende doelgroepen zich in de tijd ontwikkelt en hoe dit direct effect heeft op de omvang van de budgetten voor deze doelgroepen.
- Dit effect is op te splitsen in niet-beïnvloedbare baten en lasten (hoogte rijkssubsidies en loonkosten ontwikkelingen doelgroepen uitgedrukt in het subsidieresultaat) en in beïnvloedbare lasten voor re-integratie instrumenten en de begeleiding bij werk voor Wsw-medewerkers en beschut medewerkers.
- De begroting van Provalu opstellen per werksoort en per doelgroep zodat deze aansluit bij de structuur van de Gr KDB.
- Het inzicht geven hoe de financiële prestatie van de Gr KDB zich ontwikkelt ten opzichte van de gemiddelde landelijke cijfers van Participatiebedrijven (Cedris).
- De heldere rapportage in deelprogramma's per module laten aansluiten bij de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna 'BBV') en lasten zoveel mogelijk direct bij deelprogramma's verantwoorden (geen overhead).

Om direct vanaf 2023 te kunnen starten in de nieuwe structuur dient ook de begroting 2023 in de nieuwe vorm te worden opgenomen. Hierdoor kunnen cijfers over meerdere jaren met elkaar worden vergeleken (vereiste BBV). De gevolgen van de nieuwe wijze van rapporteren voor de begroting van 2023 worden in hoofdstuk '3.1 Begrotingswijziging 2023' nader toegelicht.

2.2. Algemene kaders en uitgangspunten

Voor de begroting 2024 hanteert de Gr KDB de volgende algemene kaders en uitgangspunten:

- De in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers van 2022 zijn gebaseerd op de concept jaarrekening 2022 van de Gr KDB en Provalu.
- De specifieke uitkeringen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening, participatievoorziening beschut werken en re-integratie zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers (realisatie 2022 en herziene begroting 2023) aangepast naar de septembercirculaire van 2022. Deze aanpassingen hebben geleid tot een verschuiving tussen de specifieke uitkeringen en de aanvullende gemeentelijke bijdrage. De begroting van 2024 is eveneens gebaseerd op de septembercirculaire van 2022.
- Voor de begroting hanteert de Gr KDB als uitgangspunt de "Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2024". Op basis hiervan bedraagt de geadviseerde prijsindexatie voor 2024 6,4% voor beloning werknemers en 9% voor netto materieel.
- Impact hoge inflatie: kosten zijn begroot, de verwachting is dat de specifieke uitkeringen in de meicirculaire van 2023 en 2024 naar rato zullen worden bijgesteld. Van belang is te weten dat dit nog niet is meegenomen in de begroting van de Gr KDB.

- Per doelgroep zijn hierna de afgesproken budgetten (absoluut in duizenden euro's) voor de begeleiding door Provalu voor 2024 opgenomen:

In duizenden euro's	A Wsw	B Beschut	C DGI ¹	C Werkfit	Totaal
Opbrengsten uit werk	6.370	1.228	531	251	8.380
Bedrijfsvoeringskosten	-5.830	-1.293	-350	-332	-7.805
Overheadkosten voor werkgeverschap	-619	-124	-32	0	-775
Netto begeleidingskosten Provalu 2024	-79	-189	150	-81	-199
<i>Netto begeleidingskosten Provalu 2023</i>	<i>-66</i>	<i>-143</i>	<i>75</i>	<i>-68</i>	<i>-202</i>

Dit geeft inzicht in de begrote bedrijfsresultaten van de werksoorten van Provalu NV.

- De netto begeleidingskosten voor 2024 zijn gebaseerd op de begroting van Provalu voor 2024. Bij het opstellen van de begroting van de Gr KDB én Provalu voor 2024 zijn de volgende belangrijke aannames en veronderstellingen toegepast:
 - o Personele kosten zijn geïndexeerd met 6,4%.
 - o WML is per 1 januari 2023 geïndexeerd met 10,15%
 - o Afschrijvingskosten zijn geïndexeerd met 3%².
 - o Alle andere kosten zijn geïndexeerd met 9%.
 - o De omzet is geïndexeerd met 5,9%, maar door de afname van het totaal aantal doelgroepers (verwachte daling ten opzichte van 2023 bedraagt 2%) bestaat dit uit een prijs- en productiviteitsstijging.
- Daarnaast voert Provalu de re-integratie uit voor de Gr KDB en wordt het management van de Gr KDB door Provalu ingevuld.
- Sinds 2021 geeft de Gr KDB, via Provalu, invulling aan het Jongerenloket. Op het moment van opstellen van de begroting 2024 is nog niet bekend of regionale middelen beschikbaar worden gesteld voor het Jongerenloket³ (onderdeel van module C Re-integratie). Het maatschappelijk belang van het Jongerenloket is groot. Dit laat zich onder andere zien in toename van jongeren die deze ondersteuning hard nodig hebben (groei ex-Wajong en Jeugdzorg). Voorgesteld wordt dan ook, als na evaluatie van de resultaten van 2023 blijkt dat deze goed zijn, dat de deelnemende gemeenten deze middelen, bij het uitblijven van regionale middelen, beschikbaar stellen (€ 143.000).
- In de praktijk is het niet mogelijk om voor alle mensen die onder de doelgroep van de banenafpraak vallen passend werk te vinden bij een reguliere werkgever, wat in het algemeen wordt veroorzaakt door een gebrek aan arbeidsvaardigheden. Als tussenstap in de arbeidsontwikkeling naar een reguliere werkgever willen wij deze mensen een tijdelijk dienstverband aanbieden⁴, om zodoende met een langere aanloop die arbeidsmarkt wel haalbaar te maken. Uit een pilot in 2022 blijkt ook dat dit een belangrijk instrument kan zijn in de weg naar regulier werk gezien de succesratio van 50%. In de begroting van 2023 is voorzien in de continuering van deze pilot. Provalu is voornemens om deze pilot in 2024 uit te breiden (van 10 fte in 2023 naar 20 fte in 2024), als na evaluatie van de resultaten van 2023 blijkt dat de resultaten hiervan goed blijven.

¹ DGI staat voor doelgroep in dienst.

² De indexering van de afschrijvingskosten is in vergelijking met de andere indexeringspercentages relatief laag doordat op de afschrijvingen van de per 1 januari 2024 reeds aanwezige materiële vaste activa geen indexering behoeft te worden toegepast.

³ Het Jongerenloket zet zich in om jongeren tussen de 18 en 27 jaar zonder opleiding of baan op weg naar werk te helpen.

⁴ Het aanbieden van tijdelijke dienstverbanden is één van de instrumenten die kan worden ingezet om mensen naar werk te geleiden.

- Op het moment van opstellen van deze begroting loopt het project 'Sturing & Samenwerking' volop. Eén van de belangrijkste doelen van dit project is om een gemeenschappelijk gedragen toekomstvisie te bepalen. Deze toekomstvisie heeft in belangrijke mate invloed op het te voeren beleid. Omdat het project 'Sturing & Samenwerking' ten tijde van het opstellen van de begroting van 2024 nog niet is afgerond, wordt met uitzondering van de vorige twee punten, ongewijzigd beleid verondersteld.
- Een ander belangrijk doel van het project 'Sturing & Samenwerking' is om het uitvoeringskader en daarop te baseren prestatieafspraken te bepalen omdat deze op het moment onvoldoende duidelijk zijn. Doordat het project 'Sturing & Samenwerking' op het moment van opstellen van deze begroting nog volop loopt zijn er in deze begroting geen expliciete prestatie-indicatoren opgenomen.

3. Begrotingswijziging 2023

De conversie van de begroting van 2023 naar de nieuwe structuur en andere herzieningen van de begroting van 2023 resulteren in een begrotingswijziging voor 2023. Ten behoeve van de uitlegbaarheid van de begrotingswijziging voor 2023 wordt deze wijziging opgedeeld in twee delen. In het eerste deel wordt een toelichting gegeven op de structuurwijziging en in het tweede deel worden de andere herzieningen nader toegelicht.

3.1. Structuurwijziging

Allereerst is het goed om te weten dat de conversie van de begroting van 2023 naar de nieuwe structuur voor het totaal budgettair neutraal is. Wel is er sprake van een verschuiving van een deel van de lasten van de module 'Wet sociale werkvoorziening' (hierna module 'A Wsw') naar de module 'Participatievoorziening beschut-werken' (hierna module 'B Beschut') en de module 'Re-integratie' (hierna module 'C Re-integratie'). Doordat niet alle gemeenten deelnemen aan alle modules zal dit leiden tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage voor iedere individuele gemeente⁵, maar zoals reeds aangegeven wijzigt het totale bedrag van alle gemeenten samen niet door de verbeterde systematiek. De impact van de structuurwijziging op de begroting van 2023 is hierna opgenomen.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	2023 Begroting	2023 Begroting na structuur- wijziging	Vershil
Lasten per module			
Wet sociale werkvoorziening	-15.630	-15.696	-66
Participatie-voorziening beschut werken	-635	-2.618	-1.983
Re-integratie	-2.420	-2.501	-81
Overhead	-826	-243	583
Totaal lasten	-19.511	-21.058	-1.547
Baten per module			
Wet sociale werkvoorziening	15.630	15.696	66
Participatie-voorziening beschut werken	635	2.618	1.983
Re-integratie	2.420	2.501	81
Overhead	826	243	-583
Totaal baten	19.511	21.058	1.547
Saldo van lasten en baten	-	-	-

Hierna worden de belangrijkste verschillen in volgorde van omvang toegelicht:

- De financiële verslaglegging van module B Beschut was verdeeld over drie juridische entiteiten (Gr KDB, MareGroep N.V. en MareFlex B.V.). Besloten is om de financiële verslaglegging van deze module te vereenvoudigen door de baten en lasten zoveel als mogelijk direct te verantwoorden binnen module B Beschut in de Gr KDB. Dit heeft tot gevolg dat de loonkosten van Beschut-medewerkers (lasten), de loonkostensubsidie (baten) en de begeleidingsvergoeding Beschut (baten) rechtstreeks in de module 'Participatie-voorziening beschut werken' van de Gr KDB worden verantwoord.

⁵ Voor de verdeling en wijziging van de gemeentelijke bijdrage per gemeente wordt verwezen naar bijlage 1 'Bijdragen per gemeente'.

- De onder de overhead verantwoorde managementvergoeding van Provalu is verlaagd omdat in de nieuwe structuur een groot deel van deze vergoeding binnen Provalu rechtstreeks kan worden gealloceerd aan de verschillende modules. Via de afgesproken tarieven voor de begeleiding van de doelgroepen door Provalu worden deze kosten dan rechtstreeks in de betreffende modules van de Gr KDB verantwoord.

Zoals eerder aangegeven, leidt de conversie van de begroting van 2023 naar de nieuwe structuur tot een verschuiving van een deel van de lasten van module A Wsw naar module B Beschut en module C Re-integratie. De impact van deze verschuivingen op de hoogte van de totale aanvullende gemeentelijke is hierna opgenomen.

Aanvullende bijdrage per module (in duizenden euro's)	2023 Begroting	2023 Begroting na structuur- wijziging	Vershil
Wet sociale werkvoorziening	€ 1.536	€ 1.196	€ -340
Participatie-voorziening beschut werken	€ 740	€ 667	€ -73
Re-integratie	€ 35	€ 448	€ 413
Totaal aanvullende bijdrage per module	2.310	2.310	-

3.2. Actualiseringen 2023

De begroting van 2023 na structuurwijziging vormt het vertrekpunt voor de herziene begroting van 2023. De impact van de andere herzieningen op de begroting van 2023 is hierna opgenomen.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	2023 Begroting na structuur- wijziging	2023 Herziene begroting	Vershil
Lasten per module			
Wet sociale werkvoorziening	-15.696	-15.709	-14
Participatie-voorziening beschut werken	-2.618	-2.259	358
Re-integratie	-2.501	-2.497	5
Overhead	-243	-243	0
Totaal lasten	-21.058	-20.708	350
Baten per module			
Wet sociale werkvoorziening	15.696	15.709	14
Participatie-voorziening beschut werken	2.618	2.259	-358
Re-integratie	2.501	2.497	-5
Overhead	243	243	0
Totaal baten	21.058	20.708	-350
Saldo van lasten en baten	-	-	-

De loonkosten van module B Beschut vallen in de herziene begroting lager uit (- € 358K). Dit wordt veroorzaakt doordat bij het opstellen van de begroting van 2023 geen rekening was gehouden met jeugdlonen en loondispensatie bij ziekte van beschut medewerkers. Hierdoor dalen aan de batenkant ook de gerelateerde loonkostensubsidies en de aanvullende gemeentelijke bijdrage van module B Beschut.

Ten slotte, kan worden opgemerkt dat er bij module C Re-integratie sprake is van een verschuiving tussen de specifieke uitkeringen en de overige gemeentelijke bijdrage omdat de specifieke uitkeringen

onderdeel zijn geworden van de algemene uitkering van het Gemeentefonds en met ingang van het kalenderjaar 2023 niet meer zijn te herleiden.

De totale gemeentelijke bijdragen aan de Gr KDB dalen met € 124.000 (0,6%) in 2023 als resultaat van bovengenoemde actualisaties⁶.

⁶ Ter onderbouwing wordt verwezen naar bijlage 1 'Bijdragen per gemeente'.

4. Beleidsbegroting

4.1. Programmaplan

Het overzicht van lasten en baten per module toont de verschillende onderdelen van het programmaplan. De baten van de programma's zijn bestemd voor de dekking van de directe programmakosten van Module A Wsw, Module B Beschut en Module C Re-integratie en de overheadkosten.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per module				
Wet sociale werkvoorziening	-15.889	-15.696	-15.709	-15.840
Participatie-voorziening beschut werken	-1.565	-2.618	-2.259	-2.611
Re-integratie	-2.453	-2.501	-2.497	-2.884
Overhead	-271	-243	-247	-268
Totaal lasten	-20.179	-21.058	-20.712	-21.603
Baten per module				
Wet sociale werkvoorziening	16.102	15.879	15.899	16.038
Participatie-voorziening beschut werken	1.590	2.648	2.286	2.644
Re-integratie	2.486	2.531	2.527	2.920
Totaal baten	20.179	21.058	20.712	21.603
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

Toelichting op hoofdlijnen van de lasten en baten per module:

- Toename van de lasten van module B Beschut (€ 352.000) door de toename van de aantallen beschut werk in 2024 (6 fte) en de toegepaste prijsindexatie van 6,4% op de loonkosten.
- De lasten van module C Re-integratie nemen toe met € 387.000 door de toename van het aantal doelgroepen in dienst (10 fte)⁷ en de toegepaste prijsindexatie van 6,4% op de personeelsgerelateerde lasten.

In de volgende hoofdstukken wordt het programmaplan per module nader toegelicht.

⁷ Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar hoofdstuk 4.4.3 Wat mag het kosten?

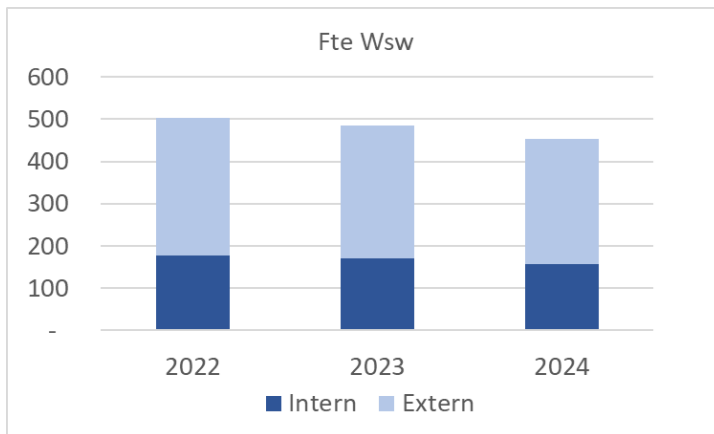
4.2. Module A 'Wet sociale werkvoorziening'

4.2.1. Wat willen we bereiken?

De Wet sociale werkvoorziening omvat een teruglopend aantal medewerkers. Bij de nu zittende groep zien wij de stijgende leeftijd en toename van (fysieke) beperkingen. Echter willen wij dat mensen zo lang mogelijk kunnen participeren in arbeid ten behoeve van onder meer de sociale interactie, hun financiële mogelijkheden en gezondheid. Hiervoor is het noodzakelijk dat de mogelijkheden gecreëerd worden hen optimaal te begeleiden.

Wij willen ons verder ontwikkelen als organisatie waarin mensen duurzaam in arbeid kunnen participeren waarbij gerichte aandacht is voor het voorkomen van (langdurig) verzuim en waar mensen naar tevredenheid werken.

De ambitie blijft dat mensen zo zelfstandig mogelijk werken. Provalu slaagt hier goed in: nog steeds werkt 65% buiten de muren ondanks de eerder aangegeven stijgende leeftijd en toenemende (fysieke) beperkingen.

4.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om mensen duurzaam inzetbaar te houden zijn we gestart met het verbeteren van het verzuimmanagement. Hierbij is preventie een belangrijk thema. De inzet van onder meer FIT-gesprekken speelt hier een rol in. Vroegsignalering kan leiden tot aanpassing in de werkomstandigheden. Er wordt dus meer maatwerk in de reguliere werkomstandigheden toegepast.

Daarnaast werken we toe naar optimale ontwikkeling van onze Wsw-medewerkers. Met gerichte, persoonlijke ondersteuning kunnen bestaande werkzaamheden beter uitgevoerd worden. Tegelijkertijd onderzoeken we nieuwe werksoorten die bijdragen aan een verbetering in de werkbeleving. Hierdoor wordt de duurzame inzetbaarheid verhoogd. Ten slotte geldt de ontwikkeling niet alleen voor de Wsw-medewerkers maar zetten wij ook in op het verbeteren van de begeleiding. Dit doen we door scholing en ontwikkelingsgesprekken van de begeleiders en leidinggevenden.

4.2.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module A Wsw.

Module A Wsw (in duizenden euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Bruto loonkosten	-15.290	-14.970	-14.923	-15.075
Kosten begeleid werken	-701	-660	-720	-685
Gemeentelijke bijdrage (dekking Rijksbijdrage Wsw)	16.030	14.685	15.341	14.959
Subsidieresultaat	38	-945	-303	-801
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu Wsw (Saldo Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	103	-66	-66	-79
Aanvullende gemeentelijke bijdrage	72	1.194	558	1.079
Resultaat module A Wsw	213	183	190	199
<i>Toerekening saldo Overhead</i>	<i>-213</i>	<i>-183</i>	<i>-190</i>	<i>-199</i>
<i>Eindresultaat na overhead</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Toelichting op de programmabegroting:

- De totale gemeentelijke bijdrage voor module A Wsw is in de tijd constant⁸
- De specifieke uitkeringen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers (realisatie 2022 en herziene begroting 2023) aangepast naar de septembercirculaire van 2022. Tegenover de positieve aanpassingen van deze uitkeringen staat een verlaging (van dezelfde omvang) van de "Aanvullende gemeentelijk bijdrage". De specifieke uitkering voor 2024 is eveneens gebaseerd op de septembercirculaire van 2022.
- Het verloop van de Wsw-populatie is gebaseerd op de blijfkansen die per (betalende) gemeente zijn vastgesteld op basis van de kenmerken van de Wsw-populatie, volgend uit de septembercirculaire van 2022. Dit verloop is toegepast op Wsw-medewerkers in loondienst bij de Gr KDB en bij andere werkgevers (Begeleid Werken). Het verloop van de Wsw-populatie op basis van de septembercirculaire van 2022 is in de onderstaande tabel opgenomen.

	2024	2025	2026	2027
Uitstroom	4,37%	4,91%	5,38%	5,82%

- De lonen van de sociale werkvoorziening zijn gebaseerd op de Collectie Arbeidsovereenkomst (hierna cao) voor de sociale werkvoorziening. Deze cao trad in werking op 1 januari 2021 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2025. De toegepaste prijsindexatie voor 2024 bedraagt 6,4%.
- Ten slotte wordt nog opgemerkt dat op basis van de programmabegroting het beeld kan ontstaan dat de netto kosten (totale lasten van de module minus specifieke uitkeringen) van module A Wsw voor de deelnemende gemeenten substantieel stijgen. In dat kader is het goed om te weten dat de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting 2024 in de toekomst nog zullen stijgen met de Loonprijsontwikkelingen, wat op zijn beurt leidt tot een verlaging van de "Aanvullende gemeentelijk bijdrage"⁹.

⁸ Ter onderbouwing wordt verwezen naar 'Bijlage 1 – Bijdrage per gemeente' op pagina 31 (tabel 'Gemeentelijke bijdrage – Module A Wsw').

⁹ Zoals eerder aangegeven in hoofdstuk 2.2 Algemene kaders en uitgangspunten is dit nog niet in de begroting opgenomen.

Indicatoren programmabegroting module A Wsw.

Module A Wsw (in euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Gemiddeld aantal fte dienstverbanden	441	426	412	391
Gemiddeld aantal fte begeleid Werken	63	60	65	61
Totaal	504	486	477	453
Subsidieresultaat per fte	€ 76	€ -1.945	€ -635	€ -1.769
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu per fte	€ 204	€ -136	€ -138	€ -175
Overheadlasten GR KDB per fte	€ -423	€ -377	€ -397	€ -439
Gemeentelijke lasten per fte (incl. overhead)	€ 143	€ 2.457	€ 1.171	€ 2.383
Gemeentelijke lasten per fte (totaal incl. dekking subsidies)	€ 31.969	€ 32.677	€ 33.335	€ 35.412
Loonkosten per fte (dienstverbanden Provalu)	€ -34.688	€ -35.991	€ -36.191	€ -38.507
Vergoeding begeleid werken per fte	€ -11.152	€ -11.000	€ -11.152	€ -11.152

Toelichting op de indicatoren:

- De toename van de gemeentelijke lasten per fte (inclusief overhead) ten opzichte van de herziene begroting 2023 wordt met name veroorzaakt doordat de loonkosten, rekening houdend met de verwachte uitstroom, zijn geïndexeerd met 6,4%¹⁰, terwijl hier nog geen dekking tegenover staat vanuit de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting van 2024. Zoals eerder al aangegeven zullen deze specifieke uitkeringen over 2024 in de toekomst nog stijgen met de loonprijsontwikkelingen.
- Voor de begroting 2024 zijn de loonkosten zoals eerder aangegeven geïndexeerd met 6,4%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2023 toenemen met € 2.316 tot € 38.507.

¹⁰ Voor de begroting hanteert de Gr KDB als uitgangspunt de "Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2024". Op basis hiervan bedraagt de geadviseerde prijsindexatie voor 2024 6,4% voor beloning werknemers en 9% voor netto materieel.

4.3. Module B 'Participatie-voorziening nieuw-beschut werken'

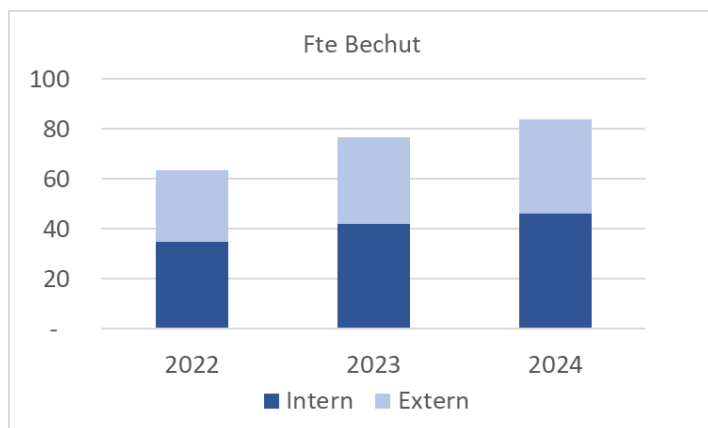
4.3.1. Wat willen we bereiken?

Wij begeleiden mensen met een doelgroepindicatie Beschut Werk naar werk. Hierbij heeft het toewerken naar duurzame plaatsing bij een reguliere werkgever de voorkeur. Kan dit (nog) niet, dan zorgen wij voor de ontwikkeling van het arbeidsvermogen van de mensen binnen de veilige omgeving van Provalu.

De doelstelling voor komend jaar is dat we de ontwikkeling van mensen met een indicatie beschut werk optimaal faciliteren waardoor de kans op duurzame arbeidsrelaties in het reguliere werkveld verhoogd wordt.

De tweede doelstelling is dat we de ruimte in de taakstellingen optimaal benutten, zodat we geen wachtlijsten in ons verzorgingsgebied hebben.

Evenals de Wsw hebben we hier de ambitie dat mensen zo zelfstandig mogelijk werken. Inmiddels is Provalu er in geslaagd om bijna de helft van de beschut werkers buiten de muren van het bedrijf te laten werken.

4.3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om mensen verder te ontwikkelen en zo dicht mogelijk tegen de reguliere arbeidsmarkt aan te laten werken, zetten we in op een grotere diversiteit aan werkvormen. Hiertoe koppelen we onze productie aan ontwikkeltrajecten en nieuw op te zetten leerlijnen. Dit alles draagt bij aan de ontwikkelmogelijkheden van mensen en het werken buiten de muren van het bedrijf.

Naast werkvormen wordt ook actief ingezet op de persoonlijke ontwikkeling middels de FIT-gesprekken. Hierdoor kan een gepersonaliseerd ontwikkeltraject gerealiseerd worden.

4.3.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module B Beschut werk.

Module B Beschut (in duizenden euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Bruto loonkosten Beschut	-1.473	-2.474	-2.116	-2.422
Loonkostensubsidies (via ISD Bollenstreek & SD Katwijk)	764	1.260	1.098	1.257
Gemeentelijke bijdrage (dekking begeleidingsvergoeding)	721	721	698	759
Subsidieresultaat	12	-493	-319	-406
Netto begeleidingskosten Provalu Beschut (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-93	-143	-143	-189
Aanvullende gemeentelijke bijdrage	105	667	490	628
Resultaat module Beschut	25	31	27	33
<i>Toerekening Saldo Overhead</i>	-25	-31	-27	-33
<i>Eindresultaat na overhead</i>	-	-	-	-

Toelichting op de programmabegroting:

- De specifieke uitkeringen in het kader van beschut werken zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen cijfers gebaseerd op de septembercirculaire van 2022.
- De aantallen beschut werk voor het jaar 2023 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gepubliceerd in de Staatscourant (78 fte). Voor 2024 en verder volgen de aantallen beschut werk een afgesproken ingroei-pad, waarvan wordt uitgegaan sinds de invoering van de participatiewet. De aantallen beschut werk zijn in de onderstaande tabel opgenomen (uitgedrukt in fte, uitgaande van een dienstverband van 36 uur per week).

	2024	2025	2026	2027
Aantallen beschut werk (in fte)	83	89	95	101

- De taakstelling van de Gemeente Teylingen is structureel met 1,72 fte verhoogd. De hiertoe beschikbaar gestelde middelen zijn in de begroting verantwoord onder de specifieke uitkeringen ('Gemeentelijke bijdrage (dekking begeleidingsvergoeding)'). Deze verhoging van de taakstelling komt boven op de aantallen opgenomen in de bovenstaande tabel.
- De lonen van de sociale werkvoorziening zijn gebaseerd op de cao 'Aan de slag'. Deze cao trad in werking op 1 juli 2021 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2023. De toegepaste prijsindexatie voor 2024 bedraagt 6,4%.
- De gemiddelde loonwaarde, waarvan wordt uitgegaan in de begroting van 2024, van de beschut werkers is 48% en is gebaseerd op de realisatie van 2022.

Indicatoren programmabegroting module B Beschut werk.

Module B Beschut (in euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Gemiddeld aantal fte	63	77	78	84
Subsidieresultaat per fte	€ 197	€ -6.437	€ -4.075	€ -4.813
Netto begeleidingskosten Provalu per fte	€ -1.461	€ -1.872	€ -1.831	€ -2.244
Overheadlasten GR KDB per fte	€ -393	€ -399	€ -348	€ -389
Gemeentelijke lasten per fte (incl. overhead)	€ 1.658	€ 8.708	€ 6.253	€ 7.446
Gemeentelijke lasten per fte (totaal incl. dekking subsidies)	€ 25.106	€ 34.555	€ 29.179	€ 31.361
Loonkosten per fte	€ -23.251	€ -32.284	€ -27.000	€ -28.728

Toelichting op de indicatoren:

- De toename van de gemeentelijke lasten per fte (inclusief overhead) ten opzichte van de herziene begroting 2023 kan als volgt worden verklaard:
 - Afname subsidieresultaat per fte: de loonkosten, rekening houdend met de verwachte instroom, zijn geïndexeerd met 6,4%¹¹, terwijl hier nog geen dekking tegenover staat vanuit de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting van 2024. Zoals eerder al aangegeven zullen deze specifieke uitkeringen over 2024 in de toekomst nog stijgen met de loonprijsontwikkelingen.
 - Toename netto begeleidingskosten Provalu per fte: de afname van het totaal aantal doelgroepers, uitgedrukt in fte, in combinatie met het toegenomen aantal beschut werkers (uitgedrukt in fte) leidt ertoe dat binnen Provalu een groter deel van de bedrijfsvoeringskosten wordt gealloceerd aan module B Beschut. Als gevolg hiervan nemen de begeleidingskosten Provalu per fte toe.
- Voor de begroting 2024 zijn de loonkosten zoals eerder aangegeven geïndexeerd met 6,4%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2023 toenemen met € 1.728 tot € 28.728.

¹¹ Voor de begroting hanteert de Gr KDB als uitgangspunt de "Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2024". Op basis hiervan bedraagt de geadviseerde prijsindexatie voor 2024 6,4% voor beloning werknemers en 9% voor netto materieel.

4.4. Module C 'Re-integratie'

4.4.1. Wat willen we bereiken?

Re-integratie wordt een steeds belangrijker deel van onze werkzaamheden. Wij streven ernaar onze positie als re-integratiepartner in de regio te versterken.

Het doel van alle re-integratie inspanningen: mensen ontwikkelen en begeleiden, om onafhankelijk te zijn van een uitkering en te werken, liefst zo regulier mogelijk.

Hiervoor werken wij met passende re-integratietrajecten. Een kort traject als dat mogelijk is, een langdurig traject als dat nodig is: uiteindelijk willen wij dat mensen duurzaam geplaatst worden dankzij onze ondersteuning.

4.4.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Allereerst werken we aan verbeterde online en offline zichtbaarheid van onze re-integratiewerkzaamheden voor werkgevers in de regio. Dit doen we door een positioneringsplan te ontwikkelen. Uitgangspunt is om gemiddeld 700 mensen in trajecten te begeleiden. Met extra aandacht voor jongeren, onder meer via het Jongerenloket dat sinds april 2021 actief is.

Ten behoeve van de re-integratietrajecten zetten we in op praktijkleerlijnen waar re-integratiecliënten modulair op in kunnen stromen. Het leerlijntraject sluit aan op werk dat op de reguliere arbeidsmarkt beschikbaar is. Daarnaast zetten we Jobcoaching in om de plaatsing duurzaam en succesvol te maken.

In de praktijk is het niet mogelijk om voor alle mensen die onder de doelgroep van de banenafpraak vallen passend werk te vinden bij een reguliere werkgever, wat in het algemeen wordt veroorzaakt door een gebrek aan arbeidsvaardigheden. Als tussenstap in de arbeidsontwikkeling naar een reguliere werkgever willen wij deze mensen een tijdelijk dienstverband aanbieden, omdat uit een pilot in 2022 blijkt dat dit een belangrijk instrument kan zijn in de weg naar regulier werk (succesratio van 50%).

4.4.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module C Re-integratie.

Module C Re-integratie (in duizenden euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Re-integratiekosten begeleiding intern (personeel+)	-1.780	-1.821	-1.821	-1.931
Lasten inzet re-integratie instrumenten				
Externe kosten opleiding, reiskostenvergoeding etc.	-115	-316	-316	-336
Loonwaarde metingen	-83	-	-	-
Kosten Jobcoaching (extern)	-221	-84	-84	-89
Netto begeleidingskosten Provalu Werkfit trajecten (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-60	-68	-68	-81
Tijdelijke banen Doelgroepregister				
Bruto loonkosten DGI	-266	-287	-283	-596
Loonkostensubsidies (via ISD Bollenstreek & SD Katwijk)	78	146	86	181
Netto begeleidingsopbrengsten (DGI) (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	71	75	75	150
Lasten trajecten tijdelijke banen (DGI)	-117	-66	-122	-266
Totaal Lasten Re-integratie (1 t/m 6)	-2.375	-2.355	-2.411	-2.703
Jongerenloket (regionale middelen)	406	143	143	-
Overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie	2.002	2.242	2.299	2.739
Resultaat module Re-integratie	33	29	30	36
<i>Toerekening Saldo Overhead</i>	-33	-29	-30	-36
<i>Eindresultaat na overhead</i>	-	-	-	-

Toelichting op de programmabegroting:

- De specifieke uitkeringen in het kader van re-integratie (Re-integratie klassiek, Nieuw Wajong en Nieuw begeleiding, deelbudget begeleiding regulier) zijn onderdeel geworden van de algemene uitkering van het Gemeentefonds en zijn met ingang van het kalenderjaar 2023 niet meer te herleiden.
- De 'Re-integratiekosten begeleiding intern (personeel+)' betreffen voor een belangrijk deel loonkosten. Deze loonkosten zijn gebaseerd op de cao MareGroep N.V. De toegepaste prijsindexatie voor 2024 bedraagt 6,4%.
- De gemiddelde loonwaarde, waarvan wordt uitgegaan in de begroting van 2024, van doelgroepers in dienst is 70% en is gebaseerd op de realisatie van 2022.
- De toename van de "Overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie" (+ € 440.000) ten opzichte van de herziene begroting 2023 kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:
 - Indexatie van kosten (+ € 148.000)
 - De eerder genoemde pilot om mensen die onder de doelgroep van de banenafpraak vallen tijdelijk in dienst te nemen. Deze pilot wordt in 2023 gecontinueerd. Bij gebleken succes wordt voorgesteld deze pilot in 2024 en verder uit te breiden.
 - De uitbreiding van het aantal doelgroepers in dienst (van 10 fte in 2023 naar 20 fte in 2024) resulteert in een toename van de 'Lasten trajecten tijdelijke banen (DGI)' met € 144.000. Daarbij is het goed om op te merken dat deze uitbreiding binnen Provalu leidt tot een extra dekking van € 265.584. Wanneer deze uitbreiding niet plaatsvindt leidt dit gegeven de relatief vaste-kostenstructuur van Provalu op korte termijn en het vorenstaande tot aanvullende lasten voor module A Wsw en module B Beschut.

- o Absorptie van de regionale middelen inzake het jongerenloket in de overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie (+ € 143.000): op het moment van opstellen van de begroting 2024 is nog niet bekend of regionale middelen beschikbaar worden gesteld voor het Jongerenloket¹². Gegeven het maatschappelijke belang van het Jongerenloket wordt voorgesteld dat de deelnemende gemeenten deze middelen, bij het uitblijven van regionale middelen, beschikbaar stellen.

Indicatoren programmabegroting module C Re-integratie.

Module C Re-integratie (in euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Gemiddeld aantal trajecten	700	700	700	700
Gemeentelijke lasten per traject	€ -3.141	€ -3.173	€ -3.173	€ -3.366
Gemiddeld aantal fte DGI	10	9	10	20
Subsidieresultaat per fte	€ -18.654	€ -15.844	€ -19.515	€ -20.764
Netto opbrengst Provalu per fte	€ 7.075	€ 8.419	€ 7.422	€ 7.475
Gemeentelijke lasten per fte	€ -11.578	€ -7.425	€ -12.094	€ -13.289
Gemiddeld aantal fte Werkfit trajecten	24	24	24	24
Netto begeleidingskosten Provalu per fte	€ -2.525	€ -2.847	€ -2.847	€ -3.406
Gemeentelijke lasten per fte	€ -2.525	€ -2.847	€ -2.847	€ -3.406
Loonkosten per fte DGI (<i>zonder LIV</i>)	€ -26.367	€ -32.284	€ -28.000	€ -29.792
Loonkosten per fte Werkfit	€ -	€ -	€ -	€ -

Toelichting op de indicatoren:

- Toename netto begeleidingskosten Werkfit trajecten Provalu per fte: de afname van het totaal aantal doelgroepers, uitgedrukt in fte, in combinatie met het gelijk blijven van het aantal Werkfit trajecten leidt ertoe dat binnen Provalu een groter deel van de bedrijfsvoeringskosten wordt gealloceerd aan deze trajecten. Als gevolg hiervan nemen de begeleidingskosten Provalu per fte toe.
- Voor de begroting 2024 zijn de loonkosten van de doelgroepers in dienst geïndexeerd met 6,4%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2023 toenemen met € 1.792 tot € 29.792.

¹² Het Jongerenloket zet zich in om jongeren tussen de 18 en 27 jaar zonder opleiding of baan op weg naar werk te helpen.

4.5. Programma 'Overhead'

4.5.1. Overzicht van de kosten van overhead

Hierna volgt de programmabegroting voor module D Overhead.

Module D Overhead (in duizenden euro's)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Onroerend goed (lasten)	-264	-335	-271	-294
Onroerend goed (baten)	445	450	450	455
Onroerend goed	181	115	179	161
Bestuurskosten GR (interne kosten)	-220	-40	-108	-90
Management fee Provalu (overhead GR)	-229	-288	-288	-308
Financiële lasten	-3	-30	-30	-30
Financiële baten	-	-	-	-
Beheerslasten GR	-452	-358	-426	-428
Overhead	-271	-243	-247	-268
Totaal Resultaat voor bestemming	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-
Totaal Resultaat na bestemming	-	-	-	-

Toelichting op de programmabegroting:

- De lasten onroerend goed hebben betrekking op afschrijvingen, verzekeringen, klein onderhoud en belastingen.
- De baten onroerend goed betreffen de huuropbrengsten uit de verhuur van het pand aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout aan de uitvoeringsorganisatie Provalu.
- De management fee Provalu heeft betrekking op werkzaamheden die door de directie, het secretariaat en de afdelingen Beleid & Kwaliteit, Finance & Control en ICT worden verricht ten behoeve van de Gr KDB.

5. Paragrafen

5.1. Inleiding

In artikel 9 van het BBV is vastgelegd welke paragrafen de begroting, indien deze van toepassing zijn, ten minste dient te bevatten. In de volgende hoofdstukken wordt hieraan invulling gegeven.

5.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de Gr KDB. Op basis van de risico-inventarisatie is een risicoprofiel voor 2024 opgesteld. Het onderstaande overzicht toont de grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Grondslag	Effect op grondslag	Kans dat risico zich voordoet	Impact
Hogere salariskosten voor SW dienstverbanden. Externe factoren zoals wetgeving en CAO-stijging en onvoorspelbare uitstroom SW dienstverbanden hebben direct impact op de personeelslasten SW.	Bruto loonkosten module A Wsw: € 15.075.000	Stijging bruto loonkosten module A Wsw met 7,5%	20%	€ 226.125
De afname van het totaal aantal doelgroepen, de stijgende leeftijd en toename van (fysieke) beperkingen van Wsw'ers en de complexiteit van nieuwe doelgroepen heeft gevolgen voor het verdienpotentieel van Provalu.	Netto omzet werksoorten Provalu: € 8.425.000	Daling netto omzet werksoorten Provalu met 10%	25%	€ 210.625
Stoppen of wegvallen opdrachten uitvoeringsorganisatie Provalu	Netto omzet werksoorten Provalu: € 8.425.000	Daling netto omzet werksoorten Provalu met 5%	25%	€ 105.313
Benodigde weerstandscapaciteit				€ 542.063

Beschikbare weerstandscapaciteit

Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan de raad een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Op grond van het voorgaande bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit van de Gr KDB € 4.449.000.

Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt hierna weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen	=	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 4.449.000}}{\text{€ 542.063}} = 8,21$
--------------------------	---	--

De Gr KDB streeft een weerstandsvermogen na dat tenminste voldoende is. Dit vereist een ratio weerstandsvermogen dat gelijk is of hoger is dan 1. De ratio weerstandsvermogen van de Gr KDB bedraagt 1,89 en is dientengevolge ruim voldoende.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Ratio's / kengetallen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat vijf financiële kengetallen. De berekeningswijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Mede op basis van deze kengetallen dient de paragraaf een analyse te geven van de financiële positie van de Gr KDB. In de onderstaande tabel zijn de voor de Gr KDB van toepassing zijnde kengetallen opgenomen.

Kengetallen	Realisatie 2022	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	-4,5%	-3,0%	-3,7%	-4,6%	-5,5%	-6,4%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	-4,5%	-3,0%	-3,7%	-4,6%	-5,5%	-6,4%
Solvabiliteitsratio	69,4%	79,8%	80,2%	80,2%	80,2%	80,2%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van de Gr KDB voor het onderhoud van kapitaalgoederen houdt in dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud.

De Gr KDB heeft het volgende pand in eigendom en beheer:

- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

De Gr KDB en haar deelnemingen zijn gehuisvest aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout. Het onderhoud van het pand is voor rekening van de Gr KDB. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

5.4. Financiering

De Gr KDB heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De activiteiten op het

gebied van treasury dienen zo transparant en beheersbaar mogelijk te worden ingericht. De Gr KDB streeft een laag risico na.

Op basis van de in deze begroting opgenomen uiteenzetting van de financiële positie en meerjarenraming kan worden geconcludeerd dat er geen externe financiering nodig is.

Risicobeheer

Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (beide benoemd in de wet FIDO).

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor de Gr KDB gelimiteerd op 8,2%¹³ van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet voor 2024 bedraagt € 1.771.000. Voor 2024 verwachten wij geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Over langlopende schulden mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De onderstaande tabel bevat de renterisiconorm voor de jaren 2024 tot en met 2027.

	2024	2025	2026	2027
Renterisiconorm (in duizenden euro's)	4.321	4.202	4.081	3.953

Doordat de Gr KDB geen langlopende schulden heeft, blijft de Gr KDB binnen de renterisiconorm.

5.5. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de Gr KDB te realiseren.

In hoofdstuk 2.1 Structuurwijziging is reeds aangegeven dat de begroting van 2024 een nieuwe structuur kent. Hierdoor is er meer inzicht in de resultaten van de bedrijfsvoering per doelgroep (module A Wsw, module B Beschut en module C Re-integratie). Dit vormt de basis van de sturing en beheersing in 2024 en de daarop volgende jaren en leidt tot een goed inzicht in (meerjarige) ontwikkelingen (zowel inhoudelijk als financieel). Daarbij hoort ook tijdige communicatie met bestuur, management, ondernemingsraad en medewerkers over de ontwikkelingen en de gevolgen voor de bedrijfsvoering van Gr KDB en de uitvoeringsorganisatie Provalu.

Investerings binnen de Gr KDB hebben hoofdzakelijk betrekking op de verbeteringen/aanpassingen aan het pand in Voorhout. Overige investeringen vinden plaats binnen uitvoeringsorganisatie Provalu.

De informatisering en automatisering van Gr KDB worden verzorgd door uitvoeringsorganisatie Provalu.

Voor de verdere ontwikkeling van het HRM beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet. De instrumenten 'ontwikkelingsgericht belonen' en 'individuele ontwikkelingsplannen' zijn geïntegreerd. Voorts is een methode ontwikkeld om zoveel als mogelijk de doorstroom van medewerkers in eigen pand naar externe afdelingen, Groen, Detacheren, Schoonmaak en Post te bevorderen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Ook in 2024 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. Er is een wetswijziging aangenomen over rechtmatigheid in jaarrekeningen. Het gevolg hiervan is dat het Dagelijks Bestuur van de Gr KDB zelf een rechtmatigheidsverantwoording moet opstellen, die zal worden opgenomen in de jaarrekening. De externe accountant geeft dan alleen nog een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant zal haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het

¹³ Ter onderbouwing wordt verwezen naar artikel 2 van de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

5.6. Verbonden partijen

De Gr KDB is een gemeenschappelijke regeling van deelnemende gemeenten en daarmee een openbaar lichaam. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de Gr KDB een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit geldt uitsluitend voor het belang dat de Gr KDB heeft in MareGroep N.V. (100%), handelend onder de naam Provalu. Indirect is er via MareGroep N.V. een belang in MareFlex B.V. (100%). De samenwerking tussen de Gr KDB en MareGroep N.V. is geregeld in een aanwijzingsbesluit, in een samenwerkingsovereenkomst en een jaarovereenkomst. MareGroep N.V. voert voor de Gr KDB module A Wsw, Module B Beschut en Module C Re-integratie uit. Het beleidskader rondom deelnemingen is niet geformaliseerd, echter het voornaamste uitgangspunt is dat de Gr KDB niet over gaat tot de oprichting van of de deelneming in een privaatrechtelijke rechtspersoon, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand wordt gebracht. Hierna is een overzicht opgenomen van verbonden partijen op geconsolideerd niveau (dat wil zeggen MareGroep N.V. en haar 100% deelneming MareFlex B.V.).

MareGroep														
Vestigingsplaats	Voorhout													
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap													
Doelstelling	De Naamloze Vennootschap voert werkzaamheden uit in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (module A Wsw), de participatievoorziening beschut werk als voorzien in artikel 10b van de Participatiewet (module B Beschut) en het plaatsen van werkzoekenden, al dan niet met een arbeidsbeperking, bij werkgevers (module C Re-integratie).													
Financieel belang	De Gr KDB heeft een 100%-belang in MareGroep N.V.													
Kerncijfers	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bedragen (in duizenden euro's)</th> <th>1-1-2024</th> <th>31-12-2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>3.485</td> <td>3.485</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>1.420</td> <td>1.420</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Bedragen (in duizenden euro's)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	3.485	3.485	Vreemd vermogen	1.420	1.420	Resultaat		0
Bedragen (in duizenden euro's)	1-1-2024	31-12-2024												
Eigen vermogen	3.485	3.485												
Vreemd vermogen	1.420	1.420												
Resultaat		0												
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.													

6. Financiële begroting

In artikel 20 tot en met 23 van het BBV is vastgelegd welke verplichte onderdelen deel uitmaken van de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming en de toelichtingen die hierop gegeven dienen te worden. In de volgende hoofdstukken wordt hieraan invulling gegeven.

6.1. Overzicht van baten en lasten

Het hierna opgenomen overzicht bevat de meerjarenraming van de lasten en baten per module.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	Begroting 2024	Maarjaren- raming 2026	Maarjaren- raming 2026	Maarjaren- raming 2027
Lasten per module				
Wet sociale werkvoorziening	-15.840	-15.062	-14.252	-13.423
Participatie-voorziening beschut werken	-2.611	-2.796	-3.003	-3.187
Re-integratie	-2.884	-2.884	-2.884	-2.884
Overhead	-268	-268	-268	-268
Totaal lasten	-21.603	-21.010	-20.407	-19.763
Baten per module				
Wet sociale werkvoorziening	16.038	15.257	14.442	13.608
Participatie-voorziening beschut werken	2.644	2.832	3.043	3.231
Re-integratie	2.920	2.921	2.922	2.923
Totaal baten	21.603	21.010	20.407	19.763
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

De belangrijkste uitgangspunten voor de meerjarenraming zijn:

- Er is geen indexatie in de meerjarenraming meegenomen, zodat de ontwikkeling in lasten enkel de verwachte wijzigingen in de hoeveelheid mensen en middelen weergeeft.
- De specifieke uitkeringen, welke alleen voorkomen bij module A Wsw en module B Beschut, opgenomen in de meerjarenraming zijn gebaseerd op de septembercirculaire van 2022.
- De aantallen per doelgroep, uitgedrukt in fte (uitgaande van een dienstverband van 36 uur per week), waarmee in de meerjarenraming rekening is gehouden zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Doelgroep	2024	2025	2026	2027
Module A Wsw: dienstverbanden	391	372	352	332
Module A Wsw: begeleid werken	61	58	55	52
Module B Beschut: dienstverbanden	84	90	97	103
Module C Re-integratie: werkfit trajecten	20	20	20	20
Module C Re-integratie: doelgroepers in dienst	24	24	24	24
Totaal	581	565	548	531

- Voor de netto begeleidingskosten per doelgroep, welke door Provalu aan de Gr KDB in rekening wordt gebracht, wordt in de meerjarenraming verondersteld dat deze zich pro rato verhouden met het aantal fte's.

- De totale gemeentelijke bijdrage, welke is verantwoord onder de baten, is in de onderstaande tabel opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage - Alle modules (in duizenden euro's)	Begroting 2024	Maarjaren- raming 2025	Maarjaren- raming 2026	Maarjaren- raming 2027
Hillegom	-2.256	-2.189	-2.147	-2.043
Katwijk	-7.641	-7.334	-7.010	-6.791
Lisse	-2.080	-2.028	-1.920	-1.857
Noordwijk	-3.246	-3.175	-3.080	-2.992
Oegstgeest	-655	-611	-567	-527
Teylingen	-3.325	-3.220	-3.153	-2.993
Wassenaar	-962	-926	-903	-845
Totaal	-20.165	-19.483	-18.781	-18.048

6.2. Uiteenzetting van de financiële positie

6.2.1. Geprognosticeerde balans

Activa (in duizenden euro's)	Realisatie 2022	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Materiële vaste activa	3.955	3.777	3.607	3.445	3.290	3.142
Financiële vaste activa	45	45	45	45	45	45
Totaal vaste activa	4.000	3.822	3.652	3.490	3.335	3.187
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2.721	1.281	1.422	1.809	1.964	2.112
Liquide middelen	128	250	250	250	250	250
Overlopende activa	225	225	225	-	-	-
Totaal vlottende activa	3.074	1.756	1.897	2.059	2.214	2.362
Totaal activa	7.074	5.578	5.549	5.549	5.549	5.549
Passiva (in duizenden euro's)						
Algemene reserve	1.960	1.960	1.960	1.960	1.960	1.960
Besteminsreserve	2.489	2.489	2.489	2.489	2.489	2.489
Het gerealiseerde resultaat	461	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	4.910	4.449	4.449	4.449	4.449	4.449
Netto vlottende schulden	1.480	600	600	600	600	600
Overlopende passiva	684	529	500	500	500	500
Totaal vlottende passiva	2.164	1.129	1.100	1.100	1.100	1.100
Totaal passiva	7.074	5.578	5.549	5.549	5.549	5.549

Toelichting op de geprognosticeerde balans:

- Voor de materiële vaste activa is uitgegaan van een afname van 4,5% per jaar, welke wordt veroorzaakt door de verwachte jaarlijkse afschrijvingen. Voor de juiste context wordt aanbevolen om dit in samenhang met hoofdstuk 6.2.2 Investerings te bezien.
- De overlopende tot en met 2024 hebben betrekking op het lage-inkomensvoordeel. Doordat het lage-inkomensvoordeel met ingang van 2025 komt te vervallen, is hiervoor vanaf 2025 geen reservering meer voor opgenomen.
- In de meerjarenraming wordt ervan uitgegaan dat het gerealiseerde resultaat van 2022 in 2023 terugvloeit naar de deelnemende gemeenten en dat het totale eigen vermogen vanaf 2023 gelijk blijft. Voor de juiste context wordt aanbevolen om dit in samenhang met hoofdstuk 6.2.4 Reserves te bezien.
- Bij het begroten van de netto vlottende schulden wordt ervanuit gegaan dat de rekening-courant saldo's met uitvoeringsorganisatie Provalu binnen het jaar worden afgerekend. Als gevolg hiervan nemen de netto-vlottende schulden af.
- De uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar zijn de sluitpost in begroting voor de jaren 2023 tot en met 2027, waarbij kan worden opgemerkt dat de jaarlijkse toename gelijk is aan de positieve kasstromen van dat jaar¹⁴.

6.2.2. Investerings

Op het moment van opstellen van deze begroting loopt het project 'Sturing & Samenwerking' volop. Eén van de belangrijkste doelen van dit project is om een gemeenschappelijk gedragen toekomstvisie te bepalen. Deze toekomstvisie, tezamen met de noodzaak tot verduurzaming, bepalen in belangrijke mate welke investeringen in de toekomst nodig zijn. Doordat het project nog niet is afgerond, is het op dit moment nog niet mogelijk om een goede inschatting te maken van de investeringen voor de periode 2024 tot en met 2027. Daarom is besloten om geen investeringen te voorzien voor deze periode.

6.2.3. Financiering

Voor een toelichting op de financiering wordt verwezen naar hoofdstuk 5.4 Financiering.

6.2.4. Reserves

De reserves bestaan uit de Algemene reserve en Bestemmingsreserves. Hierna is het verloop van alle individuele reserves opgenomen.

¹⁴ Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 7.2.6 EMU-saldo

Reserves (in duizenden euro's)	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Algeme reserve	1.962	1.962	1.962	1.962	1.962
Bestemmingsreserve:					
Groot onderhoud	77	77	77	77	77
Wsw	1.750	1.750	1.750	1.750	1.750
Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu	662	662	662	662	662
Totaal bestemmingsreserve	2.489	2.489	2.489	2.489	2.489
Totaal reserves	4.451	4.451	4.451	4.451	4.451

Zoals reeds aangegeven loopt op het moment van opstellen van deze begroting het project 'Sturing & Samenwerking' volop. Eén van de belangrijkste doelen van dit project is om een gemeenschappelijk gedragen toekomstvisie te bepalen. Deze toekomstvisie is mede bepalend voor de aard en omvang van de individuele reserves. Doordat het project nog niet is afgerond, is het op dit moment nog niet mogelijk om een goede inschatting te maken van de individuele reserves voor de periode 2024 tot en met 2027. Daarom is besloten om de reserves niet te muteren voor deze periode.

6.2.5. Voorzieningen

De Gr KDB heeft geen voorzieningen gevormd.

6.2.6. EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgelegd dat het geraamde EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar, het begrotingsjaar jaar en de drie daar op volgende jaren moet worden opgenomen. Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

EMU-saldo (in duizenden euro's)	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-	-	-	-	-
Mutatie (im)materiële vaste activa	178	170	162	155	148
Mutatie voorzieningen	-	-	-	-	-
Mutatie voorraden	-	-	-	-	-
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	178	170	162	155	148

6.2.7. Overzicht per taakveld

Conform het BBV dient een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld te worden opgenomen. Hierna is een totaaloverzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld voor het begrotingsjaar 2024 opgenomen.

Overzicht taakvelden (in duizenden euro's)	Lasten	Baten	Resultaat per taakveld
0.4 Overhead	-693	455	-238
0.5 Treasury	-30	-	-30
0.10 Mutaties reserves	-	-	-
6.4 Begeleide participatie (module A Wsw)	-15.840	16.038	199
6.5 Arbeidsparticipatie (module B Beschut en module C Re-integratie)	-5.495	5.564	69
Totaal	-22.058	22.058	0

7. Bijlage 1: Bijdragen per gemeente

De onderstaande tabellen bevatten de totale bijdrage per gemeente voor alle modules tezamen en de bijdrage per gemeente per module.

Gemeentelijke bijdrage - Alle modules (in duizenden euro's)	Primaire Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Hillegom	-2.164	-2.123	-2.256
Katwijk	-7.331	-7.350	-7.641
Lisse	-1.998	-2.028	-2.080
Noordwijk	-3.180	-3.098	-3.246
Oegstgeest	-641	-636	-655
Teylingen	-3.230	-3.187	-3.325
Wassenaar	-968	-963	-962
Totaal	-19.510	-19.386	-20.165

De bijdrage per gemeente opgenomen in de kolom 'Primaire Begroting 2023' sluit aan met de begroting 2023 van de Gr KDB, welke is vastgesteld op 6 juli 2022.

Volledigheidshalve wordt hier nog opgemerkt dat in het kader van het project 'Sturing & Samenwerking' de verdeelsleutels, op basis waarvan de kosten van modules worden verdeeld over gemeenten, worden geëvalueerd. Hierdoor is het mogelijk dat, indien het Algemeen Bestuur hiertoe besluit, de verdeelsleutels, welke hierna per module zijn beschreven, bij de definitieve verdeling anders zullen zijn.

Gemeentelijke bijdrage - Module A Wsw (in duizenden euro's)	Primaire Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Hillegom	-1.714	-1.672	-1.722
Katwijk	-6.202	-6.164	-6.240
Lisse	-1.617	-1.621	-1.598
Noordwijk	-2.514	-2.347	-2.353
Oegstgeest	-641	-636	-655
Teylingen	-2.565	-2.497	-2.508
Wassenaar	-968	-963	-962
Totaal	-16.220	-15.899	-16.038

De kosten van module A Wsw worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van de prognose van het gemiddeld aantal SE's per gemeente, welke zijn gebaseerd op de septembercirculaire van 2022.

Gemeentelijke bijdrage - Module B Beschut (in duizenden euro's)	Primaire Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Hillegom	-111	-187	-218
Katwijk	-259	-401	-468
Lisse	-83	-134	-156
Noordwijk	-139	-227	-265
Oegstgeest	-	-	-
Teylingen	-148	-240	-281
Wassenaar	-	-	-
Totaal	-740	-1.188	-1.387

De kosten van module B Beschut worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van de realisatie (waarbij voor de begroting wordt verondersteld dat de verwachte realisatie gelijk is aan de taakstelling)

Gemeentelijke bijdrage - Module C Re-integratie (in duizenden euro's)	Primaire Begroting 2023	Herziene Begroting 2023	Begroting 2024
Hillegom	-339	-264	-316
Katwijk	-870	-786	-934
Lisse	-297	-274	-326
Noordwijk	-527	-525	-628
Oegstgeest	-	-	-
Teylingen	-517	-450	-537
Wassenaar	-	-	-
Totaal	-2.550	-2.299	-2.739

De kosten van module C Re-integratie worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis de inwonersaantallen per gemeente, welke zijn gebaseerd op CBS statistieken.